

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Zestrea Neamului

Este un adevăr cunoscut că fiecare om se naște cu însușiri trupesti și sufletești cari seamănă cu acele ale părinților, moșilor sau cu ale altor rudeni de sânge. Fiecare om se naște cu o înzestrare deosebită de a altuia, de aceea se deosebește om de om.

Dar adevărul acesta îl descoperim și în viața neamurilor. Toții fiii aceluiaș neam se nasc cu o zestre comună neamului întreg. Pe un român îl putem deosebi îndată de un sas, de un ungar, de un bulgar sau altă nație, încă înainte de a-și deschide gura să-i auzim limba. Il deosebim după înfățișarea trupului, după înălțime, după formatul feței, după culoarea ochilor și a părului, după mers, după vioiciunea mișcărilor.

Acestea și altele, sunt însușiri trupesti moștenite de neamul întreg, dela întreg șirul de înaintași romani. Acestea nu ni le putem schimba, chiar să voim.

Zestrea sufletească de căpetenie pe care neamul o dă tuturor celor ce se nasc din el, moștenirea maternă cea mai scumpă este aceeaș limbă, aceeaș lege, aceleași obiceiuri legate toate de aceeaș credință și de aceleași îndeletnicirii în viața de toate zilele. Tot zestre sufletească este puterea de pricepere și înțelegere a minții, inima largă sau strâmtă, bunătatea sau răutatea de suflet, o fire răbdătoare sau una care se încovoie ușor în fața greutăților, aplicarea spre hărnicie sau lenevie, spre vitejie sau lașitate, și altele, o mulțime încă.

Zestrea sufletească se deosebește de cea trupestă întrucât fiecare fiu al neamului cât trăește poate și e îndatorat să-și crească toate însușirile bune cu care s'a născut, și să fină în frâu, să micșoreze pe cele rele. Lucrând așa fiecare din noi vom adăuga ceva la zestrea bună a celor ce se vor naște în neam după noi, și vom slăbi în urmași moștenirea însușirilor rele.

Căci la înzestrarea neamului, în bine sau în rău, își dă în chip firesc partea sa fiecare rând de oameni din acelaș neam.

Deci, după cum suntem răspunzători pentru zestrea trupestă - sănătate putere - a urmașilor noștri, așa suntem răspunzători și pentru zestrea sufletească ce le-o lăsam.

Noi ca neam am moștenit dela înaintași o minte ageră, înțelepciune în toate împrejurările, o inimă simțitoare și bună omenie, curaj în războiu ca și în lupta vieții, și suntem datori să trăim potrivit acestor însușiri, și să le sporim pentru a îmbogăți zestrea neamului în urmă.

Dar am moștenit și însușiri rele, sau slăbiciuni sufletești, în urma împrejurărilor în care ne-au trăit înaintașii. Nu ne cunoaștem îndeajuns puterile, și de aceea de multe ori suntem neîncredători în noi, ne apreciem mai puțin decât merităm, ne criticăm și ne batjocorim. Nu suntem destul de statornici în lucrarea începută, de unde a eșit vorba: „Românului i-e greu până se apucă de-o treabă, că de lăsat se lasă ușor“. Nu suntem destul de înțelegători pentru lucrul și fapta de interes obștesc, și nu-l facem cu

UN SINGUR STEAG

Un popor e un sânge, o limbă, o lege, una și aceeaș țință de viață, aceeași naștere și aceeași moarte, o singură soarte. El nu poate merge, deci, pe mai multe drumuri, nu poate avea mai multe steaguri nici în vreme de pace, nici în vreme de războiu. Un neam

e urșit din legile firii, mai tari decât voința noastră, să lucreze după o singură comandă și îndrumare, și în vreme de pace și în vreme de războiu, pentru că are aceleași interese, aceleași bunuri de crescut și de apărat, atât în vreme de pace cât și în războiu.

Cine încearcă să despartă rândurile strânse ale unui neam, fie când luptă pe front, nu poate fi decât un dușman al propriului său neam, un trădător al intereselor lui.

Adevărul acesta, nedesmințit în veci, se învederează mai ales în vremurile grele de războiu. Acum o abatere dela porunca unui singur steag, ar putea aduce cele mai grele nenorociri naționale.

Cum s'ar putea desfășura una sau mai multe steaguri în vreme de războiu? Unul al armatei pe front, și altul al celor rămași acasă?

Când s'ar adevări vorba românului: „Satul arde, baba se piaptănă“. Când noi cei de-acasă n'am avea nici un simț de primejdia în care ne aflăm, noi și lumea întreagă când nu am fi una cu armata de pe front în credință, nădejde și încredere, când nu am face tot ce-i cu putință aici acasă pentru câștigarea biruinții. Când armata își încordează toate puterile, iar noi acasă ne lăsam pe tânjeală, și nu muncim înzăcit și în locul celor plecați în luptă, ca țara să aibă cu ce hrăni și înarma oștirea. Când noi ne-am vedea și acum de petrecaniile noastre obișnuite în vreme de pace, în vreme ce românii de pe front stau cu moartea în față. Când nu ne-ar păsa nici azi decât de interesele noastre, să ne mergă nouă bine și pentru interesul obștesc nu am fi în stare să aducem nici-o jertfă de muncă sau de bani. Când am slăbi în credința și încrederea în biruință și ne-am văicăra pe toate cărările. Și câte alte slăbiciuni!

Cu fiecare noi ridicăm alt steag decât acela al armatei și al neamului, steaguri zdrențuroase și mohorite, steagurile morții nu ale vieții și biruinții.

Un neam cuminte și viteaz știe însă că în războiu, mai ales, cine nu merge după steagul țării, e un om de nimic.

Cine face roată în jurul alarmismului, ajută la nimicirea fraților săi de sânge și de arme.

LA RUSALII

Pământule, îmbracă-ți vesmânt
cuvincios

Și caută spre cer cu sfială,
Căci azi înspre tine privește Hristos
Și Duhul din cer se coboară.
Tresală. Fi vesel, căci Bunul Isus
Ținut-a promisia-i sfântă;
Vocea dreptății coboară de sus
Și'n dulci coruri îngerii cântă:
— A'nvins adevărul. Cei necredincioși
Pierdut-au, și glas, și simțire...
Apostolii 'n lume aleargă voioși
Și predică sfânta iubire.

Dar vai! Tu de lacrimi ești greu inundat
Și n'auzi mareașă cântare,
Căci câmpul tău geme de sânge
'nchegat,
Și tulburi sunt apele tale;
Și corbii prin codri cobesc urăcios
Din pliscuri murdare de sânge,

Iar jos pe ogorul pustiu și spinos
Orfanul și văduva plânge.

Prin satele tale pustiu s'a 'ntins,
Și brazdele dorm părăsite;
Și doina zmerită în jale s'a stins,
Iar dorul e tot mai fierbinte.

Ajungă-ți durerea, bătrâne pământ,
Te schimbă deci iar' ca 'nainte:
Îți spală de sânge murdarul vesmânt,
Și ascultă cântările sfinte.
Inecă-ți suspinul și chinul nespuse,
Și înăbușe-ți ura nebună,
Căci iață, spre tine privește Isus
Și glasuri din ceruri răsună:
- A învins Adevărul. Cei necredincioși
Pierdut-au, și glas, și simțire;
Apostolii 'n lume aleargă voioși
Și predică sfânta iubire!

N. L. Ioanăș

plăcere ascultând de porunci și îndrumări. Românul e disciplinat în războiu, iar în viața de toate zilele prea îi place să facă de capul lui. Ne mulțumim cu prea puțin în viață și cu hrană, și cu învățătura și această slăbiciune e o mare piedecă la înaintarea noastră ca neam.

Vom arăta altă dată cum s'a născut, cum s'a adunat zestrea bună și cea slabă a neamului. Pentru acum e destul să știm că fiecare român e îndatorat să-și crească însușirile bune cu cari s'a născut și să se împotrivească celor rele, pentru că la zestrea moștenită noi să nu adăugăm decât aur curat.

Turcia privește „cu ochii în patru“

În fața marelui adunări naționale, d. Saracioglu președintele consiliului de miniștri turci, a fost povățuit de un deputat, ca să procedeze la o demobilizare, în parte, a armatei turcești, pe motivul că țara nu ar fi primejdioasă deocamdată.

Drept răspuns, d. Saracioglu a dat să se înțeleagă, că Turcia nu se poate culca pe o ureche și că datorită ei este de a fi cu ochii în patru, deoarece nu se știe din ce parte va fi amenințată.

Pe urmele Domnului

RUSALIILE

După Paști și Crăciun, Rusalile sunt cea mai mare sărbătoare a anului. Rusalile sunt praznicul în care apostolii și ucenicii Domnului au primit Botezul Duhului Sfânt, coborât peste ei în formă de limbi de foc. În ziua de Rusalii și-a început Biserica lucrarea sa de propovăduire și de administrare a s. Taine.

La Rusalii e sărbătoarea celei de a treia persoane dumnezeiești, a Duhului sau a Spiritului Sfânt. Despre aceasta a treia față dumnezească din Presfânta Trăime, mărturisim în Simbolul Credinței: „Cred și'ntru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, carele dela Tatăl purcede, acela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, carele a grăit prin proroci“.

La Rusalii e praznicul celei de a treia persoane dumnezeiești, care s'a mai arătat la Botezul Domnului sub formă de porumb, căreia ne rugăm zilnic în rugăciunea „Împărate ceresc mângăitorule“, iar la vechernia din întâia zi de Rusalii ne rugăm, în genunchi, după ce am spus de frumoase rugăciuni în care cerem darurile Duhului Sfânt: a înțelegerii și înțelepciunii, a adevărului, a curăției, a tăriei în credință și toate celelalte amintite în rugăciunile bisericii, ce se spun o singură dată pe an.

Un adevăr de temelie a credinței noastre creștinești, prin care se deosebește de toate religiile, este Preasfânta Trăime. „Trei sunt cari mărturisesc în cer: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, și aceștia trei unul sunt“, ne învață s. Ioan Evangelistul și Apostolul. Creștinul primește toate s. Taine, dela Botez până la Maslu: în numele s. Trăimi. Știm că Dumnezeu Tatăl e Ziditorul, Dumnezeu Fiul e Răscumpărătorul și Mântuitorul, iar Duhul Sfânt este Sfințitorul sufletelor noastre. „Vistierul bunătaților și dătorul de viață, vino și te așază întru noi, și ne curățește pe noi de toată spurcăciunea“.

Sfințitorul are aceeași mărire dumnezească și putere ca și Tatăl, ca și Fiul. Făgăduiaia Mântuitorului făcând apostolilor că „voi vă veți boteza cu foc nu după multe zilele acestea“, că le va trimite pe Duhul Sfânt, s'a împlinit la zece zile după înălțarea Sa la cer, în ziua de Rusalii.

Acest Botez cu Duhul Sfânt a luminat mințile apostolilor să înțeleagă întreg adevărul, după cum le spusese Domnul la Cina cea din urmă: „Multe am încă de a vă spune vouă, ci nu le puteți purta (înțelege) acum. Dar când va veni Duhul Sfânt pe care eu îl voi trimite vouă dela Tatăl, acela vă va spune vouă tot adevărul.“

Botezați cu Duhul Sfânt, apostolii au cunoscut tot adevărul și au primit putere să-l propovăduiască fără greș. Numai ei și urmașii lor, iar nu toți creștinii. Așa că numai ei au putere și dreptul să învețe.

Prin Botezul cu Duhul Sfânt apostolilor li s'a dat curajul și tăria să propovăduiască fără de frică, nemăitămându-se nici de moarte.

Și de unde mai înainte s'ăteau cu ușile încuiate de frica iudeilor, acum au eșit în fața lor și s. Petru a început lucrarea Bisericii creștine de a învăța popoarele, și în prima zi de Rusalii s'au botezat ca la trei mii de oameni.

Biserica creștină a lucrat în toate timpurile cu puterea și darurile Duhului Sfânt. Ea este împărăția lui Dumnezeu pe pământ. De aceea a zis Mântuitorul: „Cine nu ascultă de Biserică, să-și fie ca un păgân și vameș“.

Neamul nostru a trecut prin toate furtunile veacurilor ascultând de Biserică. Noi încă nu vom face altfel,

Calendarul săptămânii Luna Iunie

Duminica Rusalilor		VREMEA
Luni	14 Luna Rusalilor	după calendarul de 150 de ani)
Marți	15 Proorocul Amos	Dela 16 ploaie, 17-18
Mierc.	16 Sf. Titon l. mta.	amesecat, în 19 ploaie,
Joi	17 Sf. Muc. Timoteu	20—27 bine și ploaie
Vineri	18 Muc. Leontie	mare, 28 nor cu soare,
Sâmb.	19 Ap. Iuda	29—30 ploaie.
Duminică	20 Al. Metodie	
Dum a 1-a. după a tul gl. 8, v. I		

Amintiri despre Nicolae Bratu

Nu numai cărțile ei și gazetele, își au povestea lor. Povestea „Foi Poporului“ se întinde pe un fir lung de 50 ani. La începutul ei — la 1892 când s'a înființat — stăruia învățătorul scriitor Ioan Rusu Șirianu, un nepot al lui Ion Slavici, cunoscutul navelist — plămuitorul lui Popa Tanda.

La 1896 am ajuns și subsemnatul, ca directorul ziarului „Tribuna“, al cărei fiică mai mică era, ca să o îngrijesc și să o cârmuesc.

În vremea aceea cel mai bun colaborator al ei era tânărul cleric, Ion Moța dela Orăștie, care o înzestra număr de număr, cu povești populare, versificate, cum făcea mai înainte George Coșbuc la „Tribuna“.

Moța pornindu-și în curând foaia lui: „*Libertatea*“, a părăsit-o, făcându-i serioasă concurență în popor cu noua sa gazetă, la care își adăuse și „*Bunul Econom*“, de gospodărie și „*Foaia Interesantă*“, de petrecere.

A rămas în locul lui Moța la „Foaia Poporului“ Romul Simu, din Orlat, Victor Lazăr din Țara Oltului, amândoi dascăli dibaci la condeiu, sub conducerea lui Silvestru Moldovan, profesor și redactor la „Tribuna“.

După încetarea „Tribunei“ la 1909, „Foaia Poporului“ a rămas cam orfană. Tipografia „Tribunei“, în care se tipărea și „Foaia“, a trecut în proprietatea lui Iosif Marschal, un tipograf sas, care știa bine și românește, și fusese de mulți ani în slujba tipografiei dela „Tribuna“. Om harnic și de omenie, Marschal, ajuns stăpân pe tipografia aceea de importanță istorică, numai pentru că nu prea aveam noi, Românii, mulți meșteri în aria asta a tipografiei.

Dela Marschal Tipografia și „Foaia Poporului“ a ajuns în stăpânirea lui Nicolae Bratu, cam pela anii 1908—1910.

Cu Bratu „Foaia Poporului“ a ajuns iar în mâini românești și pricepute. Cine era acest Bratu?

Astăzi lumea românească îl cunoaște. Cece vreau să spun eu aici sunt numai niște amintiri, necunoscute, pe cari le păstrez din viața lui Nicolae Bratu, cel ce a mântuit „Foaia Poporului“ pentru menirea ei cea dintru început, întocmai cum acum după moartea lui a mântuit, cu multă înțelepciune, Comitetul central al „Astrei“ în frunte cu președintele ei, d-l Profesor Iuliu Moldovanu.

Când eram eu directorul „Tribunei“ — și deci și al „Foi Poporului“, fica ei — prin anii 1897—98, (n'aș putea spune hotărât ziua că n'am la îndemână nici o scrisoare) se ivi la tipografia noastră o femeie văduvă din Rășinari, cu un copilăș plăpând, dar isteț, și sprinten, — cu rugămintea să-l primim ucenic.

Când ne uitam la ei, o femeie văduvă, sărăcuță, dar vrednică, care-și purta copilul la școala, bună și ea, a Rășinarului, și un copil cu 4 clase primare, care era tot ochi și urechi, mi-se împăru deci, și hotărâi numai de cât să fie primit. Ne bucuram și atunci, ca și acum, când vedeam câte un românaș, că se pleacă spre meserii.

Tipografia „Tribunei“ se găsea pe atunci în strada Poplăcii — azi str. „Tribunei“. Nr. 15, unde azi e o casă nouă, mare cu 2 etaje. O ridicase cunoscutul avocat al Mitropoliei Ion A. de Preda. Pe vremea aceea erau case modeste, fără conignații. Spre strada Poplăcii era un local de prăvălie, cu birourile tipografiei și o mică librărie; iar spre parc erau două camere, în care se găsea redacția „Tribunei“ și a „Foi Poporului“. Aici a fost primit ca ucenic Nicolae Bratu, despre care vom continua în numărul viitor.

Dr. Ilie Dăianu

Din sfaturile doctorului Josif

Cancerul stomacului (Racul)

Cea mai primejdioasă dintre toate boile de stomac și care, durere, în timpul din urmă se ivește tot mai des, este boala numită *cancer* sau *rac*. Zilnic auzim, că a murit cutare ori cutare de această boală înspăimântătoare, în cât șocotesc că nu este fără rost a vorbi în câteva cuvinte despre ea și despre însemnătatea mare pe care o are cunoașterea timpurie a ei și folosul ce ni-l poate aduce *operația*, dacă este făcută la timp.

Racul, de și este o boală care se cunoaște de mult, încă nici azi nu știm că din ce provine. Știm doar atât că se întâlnește destul de des, că este primejdioasă pentru viața omului, că atacă mai ales oamenii în vârstă, trecuți de 40 ani și că nu este o boală numai a stomacului. Se arată în forma unei umflături tari, la început mică de tot, abia cât un bob de linte, care crește mereu, nimicește țesuturile care-i stau în cale, se întinde ca și brâncile unui rac viu și stârșește prin a nimici cu totul organul (partea de trup) atacat.

Cancerul poate ataca oricare parte a corpului omenesc, mai adeseori îl găsim însă la stomac, ficat, buze, mîră la mațe și la sâni (fățe).

Prin ce semne se arată racul

Racul stomacului vine pe încetul, hoștește, pe nesimțite. Cel atins de multe ori crede, că și-a stricat stomacul cu ceva, vede că își pierde pofta de mâncare, că-i este gura amară, mai simte câte o greutate la stomac și începe să slăbească. Cu timpul vin și durerile, mai ales după mâncare, lipsa de poftă de mâncare este tot mai pronunțată; unii bolnavi au adevărată scârbă mai ales față de mâncările cu carne, slăbesc văzând cu ochii și se îngălbenesc tot mai mult la față. Mai târziu cu creșterea tumorii (umflăturii) de cancer se ivesc și dureri tot mai mari, slăbiciunea crește și ea, bolnavii încep să verse, iar vărsările adeseori sunt amestecate cu o materie roșie-negricească asemănătoare cu zațul de cafea.

Cam în starea aceasta din urmă se găsesc cel mai mulți bolnavi, când se șocotesc să meargă la doctor, care *constată* apoi boala, dar durere, de obicei *nu mai poate ajuta* fiind prea târziu.

Și totuși se poate vindeca

Când se întâmplă însă, ca unul sau altul să se arate mai de timpuriu și a avut norocul ca prin o vizită amănunțită, prin cercetarea la raze și alte cercetări să fie constatată și supus unei *operațiuni* în spital la vreme, el poate fi mântuit și scăpat de multe ori pentru întreaga viață de această boală.

Știința doitoricească a ajuns azi atât de departe, încât prin operație, prin tratament cu raze Röntgen și prin radium să poată scăpa foarte mulți; se înțelege, numai atunci dacă se arată în bună vreme, când boala este încă la începutul ei.

Frica de spital și de operație, azi nu mai are nici un rost mai ales când ne gândim la câte mii și mii de vieți omeniești au fost scăpate pe această cale.

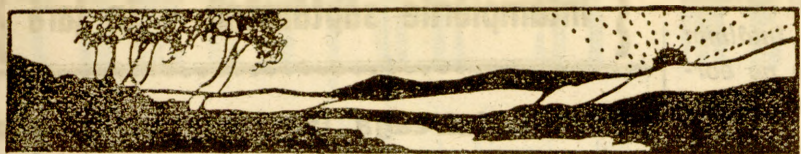
Lucrul de căpetenie este, ca omul să fie băgător de seamă, să se caute în orice suferință mai îndelungată, chiar când ea nu-i face dureri prea mari, iar dacă doctorul îl sfătuiește pentru operație, să se supună fără frică și cu toată încrederea. Numai astfel se va putea împușina tot mai mult numărul acelor care cad jertfă neștiinței lor ori fricei, de operație.

Dr. I. S.

Cum să găsim leacul

În caz de asfixie (înecăciune cu gaze)

Când asfixia e pricinuită de mangal, sau de o sobă care nu trage bine, sau căreia i s'a pus capacul înainte de a se fi trecut cărbunii, asfixiatul va fi scos de îndată la aer curat, așezându-l cu fața în sus. I se va desface apoi legătura gâtului, cingătoarea și hainele, lăsându-l cu desăvârșire liber. I se face apoi respirație artificială trăgându-i limba de mai multe ori afară și apăsând, rând pe rând, pe părțile laterale ale pieptului. Biciuirile feței cu o batistă înmuiată în apă, sau și mai bine în oțet, sunt iarăși potrivite. Inecatului i se vor da aceleași îngrijiri, după ce însă inecatul a fost prins de picioare și învățat ca să-i iasă apa afară din plămâni.

IN LARGUL CÂMPULUI PRIN FÂNUL DE CURÂND COSIT

Vaca de lapte: o comoară de neprețuit

Imprejurările de războiu, au vădit încăodată, cât de izbăvitoare este pentru un gospodar harnic îndeplinirea creșterii vacilor de lapte. Căci, într'adevăr importanța laptelui, în hrănirea oamenilor și mai ales a copiilor, este de nelăgăduit, într'o vreme când celelalte alimente se găsesc cu mare greutate și la prețuri, uneori de speriat.

Laptele este un aliment complet, care nu mai are nevoie de prea mult adaus, de alt aliment, mai cu osebire la creșterea copilului. Cât de mult ajută laptele la creșterea corpului, e destul să amintim că un epure își îndoeste greutatea corpului în 6 zile dela naștere, un cățel în 9 zile, un purcel în 14 zile, un vițel în 47 zile, un mânz în 60 zile și un copil în 180 zile.

Comoara țaranului

Dintre animalele cari dau lapte, pe lângă oi și capre, vacile au cea mai mare importanță, deci să vedem ce trebuie să facem ca să creștem cu câștig o vacă bună de lapte.

În țara noastră sunt foarte multe vaci de lapte, dar mare parte din ele rămân sterpe peste an, iar cele care dau lapte, dau foarte puțin, cam 1000—1500 litri pe an, cantitate ce se apreciază ca neîndestulitoare, față de cât poate da o vacă bună de lapte.

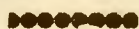
Condițiunile de hrană din țara noastră, foarte lesnicioase și la îndemână ne-ar da puțința să ținem vaci mai multe, decât astăzi și mai cu seamă am putea să le ridicăm producția de lapte la zi. Este folo-

sitor să arătăm că în alte țări, vacile dau, în prezent, una cu alta, câte 10 litri de lapte pe zi, iar vacile din țara noastră sunt prea puține care pot atinge această cantitate.

Nu este tocmai greu de a ridica această cantitate, căci avem — din mila lui Dumnezeu și hărnicia țaranului — pășuni îmbelșugate și regiuni cu vaci de soi — adevărată comoară la gospodăria țaranului luminat.

În fața unei îmbelșugate recolte de nutrețuri, am socotit că nu este de prisos dacă în numerile ce vor urma, vom da cititorilor noștri agricultori, câteva sfaturi în legătură cu: *semnele unei vaci bune de lapte; Cum alegem o vacă bună de lapte; hrana și îngrijirea vacii de lapte.*

Cititorii care ne vor urmări la această rubrică și vor pune în practică sfaturile, nu mai pot sta la îndoială, că vor scoate-o cu bine la capăt, în această prețioasă îndeplinire agricolă, atât de mult prețuită în împrejurările războiului, cât și în timp de pace.

Bolile vacilor

Boala de uger: Dacă vacile sau oile stau mai multe zile nemulse sau au țigete astupate se îmbolnăvesc ușor de așa zisă „boală de uger”. Ugerul se umflă și sparge. Boala poate fi, de cele mai multe ori, lipicioasă; iar de multe ori e semn de offică.

Leacul: Se leagă ugerul cu cârpe udate cu apă rece; se freacă și cu alifie camforată din farmacie.

Sfaturi economice pentru soroc

Roirea artificială a stupilor

Într'una din zilele frumoase ale lunii Iunie, după ce s'a terminat culesul de nectar de pe florile de salcâm, și anume în mijlocul acestor zile, cam între orele 11-16, mergem în stupină cu un stup gol în care vom să punem noul roi. Alegem din prisacă doi stupi pe care îi credem mai bogăți în miere, albine și puet. Afumăm unul din acești stupi, după care, luăm din el aproape toate ramele cu puet și jumătate din mierea care se găsește în acest stup. Ramele din acest stup le luăm curățate de albine iar nu cu albinele pe ele. Punem ramele în stupul nou pe care îl întregim apoi cu rame cu faguri goi sau foi de faguri artificiali.

Locul gol din stupul dela care am luat ramele cu miere și puet, îl completăm cu alte rame cu faguri sau foi de faguri.

După această lucrare luăm stupul cel nou în care am pus ramele cu puet și miere, dar care n'are albine, și-l punem în locul stupului al 2-lea dela care, precum știm nu am luat nimic. Stupul acesta îl mutăm în alt loc din stupină, unde va rămâne pentru totdeauna.

Ce se va întâmpla? Toate albinele din stupul mutat, care au fost plecate după nectar, ca și acelea care încă vor mai eși din acel stup, se vor întoarce la vechiul lor loc, unde va găsi stupul cel nou pus de noi. Vor intra în acest stup pe care îl vor popula. Vor îngriji de puet; vor crea din ouăle ce le va găsi în faguri o nouă regină, iar viața din acel stup va începe.

Stupul căruia i-am luat puetul, dar căruia i-a rămas matca, se va reface în curând prin înmulțirea ouatului mătcii, iar stupul căruia i-am luat culegătoarele, deasemenea se va reface pe măsură ce vor ieși noile contingente de albine tinere din celule cu puet.

Lucrul de căpetenie însă este ca toți stupii din prisacă să aibă un singur model de rame, pentruca prin trecerea lor dela un stup la altul să nu avem neplăceri. Altfel, fagurii trebuiesc tăiați din o ramă și mutați în alta potrivită stupului, ceea ce e foarte anevoios și puțin recomandabil întrucât se pierde și timp mult și se poate stârni ușor furtișagul între albine.

Recolta nutrețului pe timp ploios

Nutrețurile încep să se recolteze, în deosebi lucerna și trifoiul. O grijă deosebită trebuie să pună agricultorii noștri pentru nutrețul, care, vrând ne vrând, va trebui să-l stângem pe timp ploios, ca cel de acum. În Ardeal, o bună parte a agriculturilor dibaci, vor găsi leacul și împotriva uscării nutrețelor pe timp ploios, prin așezarea acestuia pe capre, și garduri.

Când pericolul acesta există și ploile nu dau răgaz uscării, atunci se vor pregăti gropi pentru nutreț murat, atât lucerna cât și trifoiul, fiind potrivite pentru aceasta. Lucerna se va cosi chiar înainte de floare, în caz când e mâncată de un gândac (Phithodecta) pentrucă este pericol să se distrugă toate frunzele, dacă se așteaptă înfloritul. Tot la lucernă se vor

limita prin săpături, focarele cu torțel (cuscută), se va cosi partea atinsă și se va da foc cu paie.

Alte lucrări

Vile se stropesc des cu zeamă bordeleza și cu cantitate, mărită treptat, de piatră vânăță. Contra făinării se prăfuește cu praf de pucioasă. În vie se sapă cât de des și se copoște (tae) rădăcinile date din altoi. Se leagă lăstarii desvoltați și se începe copilul. Vom avea grijă ca în timpul înfloritului să nu se umble în vie.

În stupină suntem în epoca roitului. Pentru a împiedica roitul se pun magazine deasupra stupilor și se mărește spațiul de lucru. Se recoltează mierea de salcâm spre a o deosebi de cea de tei. Înainte de înfloritul teiului se face roirea artificială.

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Opresanu

Stufat de miel

Carnea de miel tăiată în bucăți mai mici se pune să se prăjească pe jumătate în unsoare fierbinte. Între timp, 15—20 fire de ceapă verde, 4—6 fire usturoiu verde, curățite și spălate, se opăresc în apă fierbinte și se leagă în coronițe. Carnea prăjită se scoate pe farfurie, iar în unsoarea din cratiță punem 2 linguri de făină și o rumenim. Adăugăm două cești (ul cele mici) cu apă, punem carnea, ceapa și usturoiul, sare și 2—3 linguri de (bulion de roșii) părădăis strecurate. Mâncarea aceasta o punem la cuptor să mai scadă sau dacă nu-l avem lăsăm să fiarbă pe mașină. Pentru gust mai bun, punem mărar și pătrunjel verde tocat. La masă vom servi cu mămăliguță.

Carne prăjită în ou (snitele).

Carnea de vițel sau de porc tăiată în felii de grosimea unui deget și mărimea unei palme se bate cu bățatorul de carne sau cu mânerul curat a unui cuțit. Se sarează, se trece prin făină de grâu, de aci prin ou bătut cu furculița și se coace pe amândouă părțile în unsoare fierbinte. La masă, se poate servi cu carfoți zdrobiți sau prăjiți

Cartofii zdrobiți cu lapte

Cartofii curățiți de coaje și tăiați în patru se fierb în apă cu sare. Să strecoară, se zdrobesc bine cu lingure de lemn, se pune $\frac{1}{2}$ cească de lapte fierț, sare se bat bine cu lingura până când se albesc. Dacă avem unt proaspăt vom pune o lingură. Pentru copiii înțărcați, e o mâncare foarte ușoară și bună.

Prăjitura copiilor

Gălbenușele dela 4 ouă proaspete se pun într'un blid de porțelan, se adaugă 4 linguri de zahăr pisat, puțină coaje rasă de lămâie cam $\frac{1}{2}$ de praf de vanilie. Se freacă cu lingura de lemn $\frac{1}{2}$ de ceas. Punem 4 linguri cu vârf făină albă de grâu, un pumn de nuci curățite și locote cu un cuțit amestecăm bine. La urmă adăugăm albușul de ou bătut spumă tare și amestecăm cu cele de mai sus, ușor. Turnăm într'o tepsie mai mică unsă cu unsoare sau cu unt și presărată cu făină și o coacem la un foc potrivit. Coaptă, o răsturnăm pe scândură și rece o tăiem în felii de grosimea a două degete.

Conserve pentru iarnă

Frunze de tarhon în oțet

Frunzele tinere se spală, se sarează. A doua zi se pun în sticle fără a se îndesa. Se toarnă peste ele oțet, se leagă cu hârtie specială (de pergament) și sfoară și se pune la câmară.

Sfaturi gospodărești

La ce folosesc găocile de ouă?

Zdrobite se dau găinilor să le întărească coaja ouălor ce le vor face. Zdrobite mărunț și puse într'o cârpă legate de coada oalei și scufundată în apa unde fierb hainele, albesc foarte frumos hainele fără a le strica țesătura. Cu cojile pisate mărunț se curăță foarte frumos arama și se albesc scândurile de tăieței.

NOTIȚĂ. Rugăm cititoarele noastre să urmărească cu atenție și să încerce a pune în practică prețioasele sfaturi pe care le dă o binevoitoare a țărâncei române, d-na Lucreția Dr. Opresanu, profesoară la Școala de gospodărie din Timișoara.

Tot ceiace se scrie la această rubrică este produsul unei munci stăruitoare în arta gătitului bucatelor și a tot ceiace interesează pe țărâncele noastre

Sub steaua ciobanului

Să prețuim oieritul

Foarte puțini dintre locuitorii țării cunosc sau se ostensec să cunoască trecutul, rostul în prezent și în viitor al oierilor; felul lor de viață familiară, socială și oierească și mai puțini cei cari se apropie de ei cu gând curat de a-i încuraja, îndrepta și îndruma; *căci să se știe oierii luptă cu multe, chiar foarte multe greutăți.*

Mulți își aduc aminte în mod trecător, de oieri numai în legătură cu produsele oilor și nu este mic numărul celor cari nu-i interesează acest fel de români.

Sunt adevărat și dintre aceia cari îi socotesc de mare folos țării din punct de vedere social și economic, dar se găsec desuți cari îi consideră chiar povară pentru țară.

Și când ne gândim că românii își au originea până la unul în neamul oieresc care a colindat în lung și lat dela nașterea sa cu turmele pământului scump și sfânt al țării noastre.

Conștii de acest adevăr, ne-am apropiat cu toții mai mult de aceia cari continuă ocupația strămoșească cu toate greutățile ce le pun în calea năzuințelor naură și oamenii, căutând a le ușura povara.

Pentru ce trebuie sprijinit oieritul

Două sunt argumentele principale cari sfârșesc penru această apropiere menținerea și susținerea oierilor noștri: Primul este *trecutul oierilor și al doilea importanța oieritului în economia generală națională a țării.*

Trecutul oierilor se confundă cu însuși trecutul neamului nostru de oieri.

Oierii au fost prima și singura clasă socială în vremurile cari se pierd în negura trecutului.

Ei au cucerat veacuri de-arindul cu oițele lor, plaiurile noastre dela Nistru la Tisa, ba peste acele râuri și peste Dunăre, sămănând peste tot viața românească.

Din tot ce le-a dat din belșug pământul și cu tot ce oierii au redat pământului: sânge și trupuri

românești s'a născut prin înfrățirea dintre pământ și oieri viața curat românească pe care o întâlnim sub mândrul soare al României și de care ne vorbește fiecare colț de pământ, potec, lăsațoare, drum, izvor, râu, câmpie, deal, munte, floare, arbore, piatră și vietate.

Viața care iese din acest pământ, soarele care-l încălzește, aerul, apa, tot, absolut tot este și va fi românesc la noi.

În veacurile de urgie, retrași în munți, oierii ne-au păstrat curate: limba, credința portul cântecelor, jocurile și obiceiurile, cari ne împodobesc ființa națională.

Apos oilor unirii

Oierii au fost apostolii unirii Transilvaniei cu patria mamă, căci singuri ei, nerecunoscând Carpații zid despărțitor de frați, au purtat mereu aprinsă flacăra conștiinței unui singur neam românesc pe ambele laturi ale Carpaților, cari au format și formează scheletul României și al românismului.

Prin grai și cărți purtate în desagii pribegiei lor au făcut și cimentat legătura între fiii aceluiaș neam, întărind credința într'un viitor mai fericit.

Că Dobrogea și-a păstrat romanitatea este meritul oierilor români.

Oierii au zidit din avutul lor școli și biserici. Tot ei sunt începătorii comerțului românesc.

Poezi și scriitori de seamă au cântat în poeziile și scrierile lor oierii și viața lor, și adevărat este ceace a scris în revista „Stăna” oierul din Poiana Sibiului, Fântână-Dârdea:

„Stăna și ciobănia au început poezia”.

Importanța oieritului

Al doilea argument am spus că este *importanța oieritului în economia generală națională a țării.*

Și asupra acestui argument stărui foarte pe scurt.

Lâna oilor noastre ne îmbracă pe toți. Ea a dat naștere acelei minunate industrii de casă care este mândria româncelor și a noastră a tuturor și tot ea a născut, întreține și face să înflorească industria lânii românești.

Asupra însemnătății acestui produs nu mai stăruiesc deoarece o simțim fiecare mai ales în aceste vremuri de glorie românească.

Pielele, carnea mieilor și laptele din caru se fabrică felurite brânzeturi și cașcavaluri, nu sunt nici ele de trecătoare importanță.

Valoarea oilor, și bunurilor produse ale lor se cifrează la mai multe zeci de miliarde — bun național, care nu trebuiește în nici un caz nesocotit.

Oierii se nasc, nu se fac.

Pierduși nu se mai pot reînvia; deci mai multă sollicitudine pentru ei și pentru oieritul românesc! — este porunca națională. NICOLAE MUNTEAN.

{ Întâmplările săptămânii -- în țară }

Naștunea întreagă la mormintele Eroilor

De ziua înălțării Domnului, întreagă naștunea a ingenunchiat, plină de recunoștință, la mormintele eroilor, cari și-au dat viața, pentru izbăvirea ființei noastre.

Atât în Capitală cât și în orașele și satele țării s'au oficiat slujbe de pomenire, împreunate cu mari procesiuni. Glasul clopotelor vestea lumii întregi închiderea României la mormintele celor mai buni fii ai ei.

În Sibiu, drumul până la „Cimitirul Eroilor” din pădurea Dumbrava s'a străbăit pe jos, de către toată lumea, fapt care a produs o bună impresie. S'a părăsit supărătorul obicei de a tulbura somnul eroilor prin gălăgia automobilelor, întrebuițate, de cele mai multe ori fără rost. E bine ca acest obicei să se repete și în anii viitori, căci numai în chipul acesta ne putem dovedi prețuirea față de jertfa Eroilor noștri.

Manifestări cooperatiste

Duminică 6 Iunie a. c., la orele 10 a. m., s'a ținut în sala dela „Unicum” din Sibiu, adunarea generală a Cooperativei „Negovanul” la care au participat un frumos număr de membrii: țărani și intelectuali din satele județului, precum și din orașul Sibiu.

Adunarea a fost prezidată de d. *Ion N. Ciolan*, sp. cunoscutul cooperator ardelean, care în cuvântarea ținută în fața membrilor, a arătat că deși s'a străbăit unul dintre cei mai grei ani ai războiului cooperativa „Negovanul” a putut totuși să facă față împrejurărilor, impunându-se ca o înjghebare românească trebuincioasă.

Se așteaptă anii de liniște, când această faptă românească să-și poată arăta mai din plin roadele sale.

Participarea unui mare număr de membrii, la adunarea generală din acest an, este o dovadă îndesultitoare pentru a dovedi solidaritatea românească pe tărâmul cooperației.

Sectarii se reîntorc la mamă

În biserica din comuna Vlădeni județul Brașov s'a săvârșit într'una din Duminicile trecute încreștinarea unui număr de 12 copii între 6—12 ani, ai familiilor de adventiști din acea regiune.

Pentru fiecare copil trecut în legea strămoșească s'a dat câte 2000 lei, din partea Consiliului de Patronaj.

FOISOARĂ

Rusaliile

Se luminase bine de ziuă. Păzitorul de pe terasa mărețului templu din Ierusalim, anunșase deja, — când ochiul lui putu să străbată negura dimineții până la piscurile sure ale muntelui Hermon, — strigând în cele patru părți ale lumii: — Vânturile Hermonului se văd. Preoți, veniți la oficiul vostru. Leviți, la slujba voastră. Israelii, la rugăciunea și le jertfa de dimineață...!

Ca și cum o poartă uriașă s'ar fi deschis într'un moment, și prin'ansa ar fi năvălit afară roiuri de viespi și de albine uriașe, așa de-odată cu ulimele curviate ale păzitorului dela templu, toate porțile locuințelor din Ierusalim se deschiseră, ca de o singură cheie, și mulțime de popor, îngrămădită în micul și vechiul orașel, năvăli în străzile strâmte și nu prea curate și îngrijite, văzându-și fiecare de afacerile lui, căci liniștea prescrisă israeliților în timpul nopții era deslegată, și de acum oamenii puteau să-și vadă de afaceri.

Negustorii veniți de prin Arabia și de prin Grecia își strigau zgomotoși mărfurile lor. Ciobani veniți din „Pustiul lui Iuda”, căutau să ajungă cât mai în grabă în strada numită „Tyropoin”, ca să-și așeze măsuțele lor pentru a vinde brânză, urdă, caș și alte produse de ale turmelor. Negustorii de prin Antiochia și din Asia își scoteau cu zor șetrele pentru mărfurile lor, și străzile gemeau de lume, căci era mare sărbătoare în Ierusalim și în tot Israelul, a doua sărbătoare mare,

poruncită de Moisi, ca sărbătoare de pelerinaj la Ierusalim, pentru tot israelitul de parte bărbătească, trecut de vârsta de 12 ani. Era pomenirea zilei în care Moisi pe muntele Sina a primit Tablele Legii, constituția dumnezească, după care se îndrumă toate constituțiile omenești din toate timpurile.

Dela zidurile Ierusalimului și până departe către Chel-Hazuc înspre apus, iar înspre răsărit și miazăzi, toată câmpia Siloanului, Valea Iosafat și Muntele Maslinilor, până jos în Bethfagi și Belania, era numai o mare de corturi, căci nici a suia parte din pelerini nu puteau să încapă între zidurile Ierusalimului, cu ocazia celor patru sărbători mari de peste an.

Străzile cari duceau înspre templu gemeau de oameni, de gălăgie; zbierete asurzitoare de miei și de oi, mugete tânguitoare de viței, cari erau meniți să fie jertfiți în aceeași dimineață; țipelele de frică ale rașelor și găștelor cari erau menite ca jertfe de pace și de împăcare, apoi zgomotul produs de oameni, cari fiecare căuta să vorbească mai tare decât vecinul său... asta era icoana Ierusalimului în dimineața sărbătorilor înainte de rugăciunea și jertfa de dimineață.

În spre templu, dela mare distanță, chiar dela palatul cel cu trei turnuri, care odinioară fusese locuința iranului Irod, se simțea mirosul greu de sânge încheșat, din bazenul fără scurgere, în care se vărsa cu asemenea ocazii sângele a zeci de mii de animale; și pelerinul era asaltat de roiuri de muște mari și obraznice, atrase de mirosul sângelui. Mai aproape, se simțea apoi fumul de pe altarul jertfelor și mirosul și sfara de carne și oase arse, așa încât nasurile mai fine și piepturile mai delicate, nu bucuroase steteau acolo mai mult decât era strictul necesar.

Pe colina „Acra”, între Sion, Ofel și Bezetha, într'o poziție destul de frumoasă se afla casa văduvei Maria, sora levitului Barnaba și mama lui Ioan Marcu. O casă modernă în acel timp, cu o terasă largă, pe care în timpul despre care vorbim se aflau ca la 120 de persoane, bărbați și femei, în cea mai mare parte galileieni. Aprinși la față și însufleșiți, vorbeau mai mult deodată, dar — minune, — trecătorii auzeau fiecare limba vorbită în țara din care au venit.

Și erau atunci în Ierusalim oameni aproape din toate provinciile imperiului roman: din Persia, Media, Elam, Mesopotamia, Iudeia, Capadocia, Pont, Asia, Frigia, Pamfilia, Egipt, Libia, Cirenaica, Grecia, Italia, Creta, Arabia; și toți câți treceau pe lângă scunda terasă, pe care persoanele se puteau vedea bine din strădă, se opreau minunându-se că auzeau cuvinte mângăietoare în limba țării din care au fost venit. Stradale se umplură, așa încât era cu neputință să mai străbăta cineva pe acolo. Drumul era cu totul închis ca și cum ar fi fost baricadat.

Câțiva fruntași de-ai poporului israelit, Farisei, Cărturari și legiuitori, își făcură loc și străbătură să vadă ce poate fi acolo. Auziră și ei limba lor, doar într'un dialect mai aspru, galilean și disprețuitori, în demnă mulțimile să se depărteze, că aceștia nu sună decât niște galileieni cari s'au îmbătat așa de dimineață.

La această îngâmfare din mulțimea înflăcărată de pe terasă se desprinsă un bărbat voinic, cu pieptul lat, simplu la îmbrăcăminte, cu privire blândă și cu voce puternică, dar în același timp dulce și înduioșătoare, și venind înspre marginea terasei către mulțimea din strădă, începu a vorbi:

COMERTUL ȘI MESERIILE

Într-o vreme românul ajunsese să creadă că nu e decât numai de a fi plugar sau slujbaş prin birouri. Pentru comerț — așa se spunea — au îndemânare numai neamurile străine, la fel și pentru meserii.

Aceasta credință, din calea a fără de deșartă, a prins însă rădăcină până într'atâta, încât dacă cineva se gândea să îmbrățișeze vre-o meserie sau o negușorie oarecare, apoi îi era parcă silă, ca să nu zicem neșine.

Credința aceasta deșartă — cum am spus — era însă minunat de bună pentru străinii: evrei, greci, unguri, ruși etc. aciuiați între noi, cari văzând că locul comerțului și al meseriilor rămâne gol, s'au grăbit ei să-l ocupe, trăgând toate foloasele, chiar nebănuind de strălucite și de bănoase.

În cele din urmă am ajuns cam așa în țara noastră, că românul munca pământul, creștea vite și oi și păzea granița țării, iar străinul făcea negoț, meserii și fabrica, din cari scotea câștiguri nemaipomenite. Ei câștigau adesea într-o săptămână mai mult, cu muncă ușoară, decât românul o vară întreagă cu muncă grea.

Este adevărat că de atunci multe s'au schimbat, în țara noastră și o mărturisim cu mare bucurie, că înspre bine.

Întâi și întâi că rodul pământului are preț, vitele au fel.

Românii să-și deschidă drum

Pe de altă parte conducerea țării a luat măsura de a da pe străini la o parte. Pe cât se poate, cu încetul, sunt scoși din comerț și din fabrici, ca și din atelierelor de meserii. Este adevărat — spun unii — lucrul, această nu merge prea repede. Totuși vedem o propășire însemnată, deși piedeci sunt multe.

Să nu creadă cineva că starea de război în care ne aflăm ar fi o piedecă. Nu! Viața economică: *Comerțul și meseriile, înfloresc ca niciodată.*

Piedeca cea mai însemnată este tot credința greșită despre care am făcut amintire la început. Nici astăzi încă românul nu se îndeamnă, cum ar trebui, spre comerț sau meserii.

Într-o singură privință este îndreptățită oarecum această părere a românului despre comerț. Înainte vreme negușoria o făceau mai mulți evreii. Ori aceștia nu făceau negoț cumsecade, adică să aducă marfă

din altă parte și să o vândă cu un câștig cinstit, — ci toți jidanii, grecii etc. făceau înșelătorie curată: vindeau marfă proastă și-și luau trei prețuri pe ea. De sigur că românului îi era scârbă de așa ceva.

Dar să nu facem greșeală: una este negoțul și altceva este înșelătoria. Comerțul e foarte folositor țării. Prin comercianți țării pot să-și vândă produsele: cerealele, vitele, — și tot dela comercianți cumpără felurite mărfuri: unelte, petrol, manufactură, coloniale etc. de care au mare trebuință pentru casele lor, pentru gospodăriile lor.

Asemenea și cu meseriile. Spuneau unii că meseria de ferar e numai pentru țigani. A lucra cu fierul se credea nu-i un lucru vrednic pentru român. Altă greșeală. Popoarele cele mai înaintate, lucrează cu mare plăcere toate meseriile care sunt în legătură cu prelucrarea fierului.

S'apoi au mai venit și zile bune pentru satele românești. Jidanii au fost îndepărtați. S'a mai curățit aerul prin comune.

Părinți, luați aminte

Din cele mai îndepărtate vremuri, am avut noi pe sate — ici colo — câte un negușor român, care a ajuns după munca sa stăruitoare la mare cinste între ceilalți români și la multă avere câștigată prin istețime și hărnicie. Fiecare, dacă vom cerceta numele cunoscuților noștri, vom găsi astfel de comercianți români.

Iar în multe sate meseriașii români, coșocari, cizmari, lemnari etc. au ajuns la un mare renume, ceea ce înseamnă că românul prețuiește și negoțul și meseriile, e și vrednic de ele, și odată îmbrățișându-le le ridică la treapta meritată. Căci omul sfințește locul.

Iată la ce trebuie să se gândească părinții, acum, la sfârșitul anului școlar, când copiii lor, luând certificatul de absolvență, se gândesc oare încotro să se îndrepte, deoarece acasă nu pot să rămână toți, pământul nefiind îndestulător să-i hrănească. Și apoi tot împărțind holdele părinților, în cele din urmă la fiecare copil va ajunge doar o palmă de loc, destul numai pentru un strat de zarzavaturi. De aceea unii din copii trebuie să-și găsească neapărat alte indeletniciri spre a-și putea agonisi și ei pâinea de toate zilele.

Comerțul, ca și meseriile, se învață mai ales prin ucenicie, pe calea practică, cum se zice. În prăvălie, la tarabă înveți ce este comerțul, în atelier — cu

unealta în mână — se învață meseria. *Deci dați copiii de ucenici: fie la comerț, fie la meserii.*

Pentru ca acești copii, ajunși în vârtoarea orașelor, să nu se piardă, Statul nostru și conducerea sa înțelegătoare, a înființat în toate orașele mari, în toate capitalele de județ și chiar și în unele orașe cu fabrici multe: Cămine de Ucenici, în cari copiii de român, veniți dela sate, găsesc adăpost, hrană bună, pat curat, îngrijire și pentru trup, dar și pentru suflet. Toate Căminele sunt conduse de oameni pricepuți și buni români. Având de toate ce le trebuie acestor tineri, ei pot să învețe cu drag meseria sau comerțul ce l'au ales.

Dați copii voștri la meserie și le deschideți cale spre o viață mulțumită, de belșug, și cu multă cinstită și prețuire între oameni.

G. Mărcuș

Adunarea generală a Soc. „Prima Ardeleană“

În palatul propriu din Piața Unirii, s'a ținut Duminică la orele 11. a. m., adunarea generală a „Primei Ardelene“, Societate de asigurări generale, cu un vechi și frumos trecut în Transilvania. Au participat toți membrii acționari și reprezentanții sucursalelor din țară, în frunte cu domnii: Ion Lăpădatu, fost ministru; Prof. Ion Lupaș, Dr. Ilie Beu, Ștefan Boeru, directorul general al Societății și consul onorific al Spaniei în Transilvania; Comșa Virgil; iar din partea Consiliului de Administrație se aflau prezenți d-nii: Dr. M. Veliciu Ramalo, I. Crețu, I. Maior, Ion Sântu, Prof. I. Aleman, Dr. Orășteanu, Octavian Stoichiția, Const. Popp, I. D. Bârsan, Mujiu Ion și alții.

În cuvântarea pe care a ținut-o, d. Ștefan Boeru directorul general al Societății, d-sa a mulțumit mai întâi corpului funcționăresc al instituției, în frunte cu directorii Crețu și Maior, cari dela înființarea Societății și până azi, au depus o muncă încordată pentru buna prosperitate a instituției. Mulțumiri călduroase au fost exprimate d-lui Lăpădatu sufletul Societății precum și tuturilor românilor cari au înțeles să se folosească de serviciile acestei vechi societăți de asigurare din Transilvania.

Din darea de seamă ce a fost înfățișată, se reține că Societatea, printr-o pricepută conducere a putut să-și păstreze neștirbit prestigiul în viața economică a țării, impunându-se printre cele mai serioase așezăminte de acest fel.

Li dorim și noi Societății „Prima Ardeleană“, spor la muncă.

— Nu — bărbați frați, și toți câți locuiți în Ierusalim, — aceștia nu sunt beți, căci doară e abia al treilea ceas din zi. E de dimineață, și încă n'am fost nici la rugăciunea, nici la jertfa de dimineață. Dar azi s'a împlinit ce a zis Domnul prin gura prorocului Ioil: „Și va fi în zilele cele de apoi, că voi vărsa Duhul meu peste tot trupul, și vor proroci fiii voștri și fiicele voastre... — Și bărbatul acela vânjos, care nu era altul decât pescarul Simon al lui Iona din Betsaida Galileii, căruia tovarășii îi ziceau Petru, începu să istorisească suferința întâmplată pe Calvar înainte de vre-o 53 de zile.

Și cita din cuvintele prorocului, și le tâlcuia cum nu le tâlcuiseră niciodată arhierii și învățații poporului, iar mulțimile auzeau cuvântul fiecare în limba patriei sale.

Și în ziua aceea s'a făcut mare tulburare în Ierusalim. Mulțimile nu se mai grăbeau spre templu cu căta râvnă ca înainte, ci mulți urmați pe bărbatul acela, pe Petru, la izvoarele Siloamului pentru a primi o nouă curățire de păcate, botezul, în numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh. Și s'a făcut numărul celor botezați în ziua aceea ca la trei mii...

Biserica lui Hristos a luat ființă. Mulțimea aceea credea că Isus cel răstignit de Pilat a fost înrădăcâr Messia cel așteptat, și că în numele lui, oricine crede, se va putea mântui. A fost luat ființă Biserica lui Hristos cea clădită pe stânca lui Petru, și nu mai rămânea decât ca în decursul veacurilor să crească și să se desvolte ca și planta răsărită din sămânța de muștar, făcându-se arbore mare, uriaș, cu ramuri în toată lumea, ca în umbra și răcoarea lui să afle odihnă, pace și mângâiere toate neamurile pământului.

N. Lupu

Strigături hunedorene

Foaie verde, ca iarba
Cin' desparte dragostea
Mânce-i grâul pasărea
Și ovăsul pițigușii
Mintea din cap greuerușii.
Cine desparte doi dragi
Mânce-i corbii carnea'n fagi.

Badea meu cu păr negruț
De trei ani mi-ai fost draguț,
De trei ani și de trei luni
M'ai purtat tot cu minciuni;
Tu acum vrei să te'nșori?
Dare-ar Dumnezeu să mori
Să vin eu să îți pun flori!

Trandafir crescut în fân
Rău îți stă june bătrân...
Trandafir crescut în iarbă
Rău îți stă june cu barbă...

Culese de: Nicolae M. Isac

„VICTORIA“ magazin de încălțăminte
Proprietar I. LASCU
S i b i u, Strada Regina Maria No. 25
Sprijiniți comerțul românesc!

S N O A V E

Procopseala Țiganului

„Măi Țigane, știi tu Tatăl nostru?“
— Hei, hei, Românic, știu și pe moșul vostru!...
Era cu mustățile lungi, și-i plăcea să glumească cu noi!

S'o fi făcut berbec

„Măi Țigane, știi tu cânta: Mielușelul lui Dumnezeu!...“
— Da cum să nu?
„Ei, ia cântă nișel!“
— Berbecul lui Dumnezeu...
„Nu berbec, măi, bată-te Ispas să te bată, ci mielușel!“
— Na lasă-mă la pârdașnicul, că de atunci s'o fi făcut berbec d'ăi bătrâni!

Să nu-l ia cătană

Țiganul vine la popa, tot o fugă, și-l roagă:
„Părinte, ai milă și vino la noi!“
— Da de ce, măi?
„Hira mea a făcut un ghiordan de băiat și te-aș ruga să-i pui numele Todoră, ca să nu-l ia cătană, când o fi mare!“

La judecătorie

— Te-a bătut?
— Da, mi-a făcut vânătăi. M'a bătut de m'a deșălat.
— Povestește-mi, cu deamănuntul ce a, făcut după ce și-a dat primul pumn.
— M'i-a tras al patrulea pumn.
— De ce tocmai al patrulea?
— Fiindcă al doilea și-al treilea, i-am tras eu.

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

Școala țărănească

Inceputurile satelor noastre

Inainte de a ajunge oamenii cei mai vechi la gândul de a-și întemeia casezări temeinice, case și apoi sate, a trecut multă vreme și poate că pilda au luat-o dela furnici ori dela albine. Oamenii, înmulțindu-se, n'au mai găsit destule peșteri în cari să încapă și să-și aibă adăpost, ba poate nu le-a mai plăcut întunerecul și amezele la din ele, văzând cât de frumos e afară și s'au gândit, că ori câte dușmăniile amenință viața și le amărăsc zilele, animalele sălbatice, fulgerele îngrozitoare, tunetele asurzătoare, furtunile cutremurătoare, totuși e mai bine să înfrunte toate acestea la lumina zilei gustând totodată și bucuriile vieții în liber. Să trecem însă peste primele inceputuri ale adăposturilor omenești, cari nu se deosebesc prea mult de culcușurile animalelor și să ajungem la timpurile, când se putea vorbi de grupuri mai mari legate de oaltă prin disciplina sângelui și a unor șefi aleși dintre cei mai vrednici.

Atunci grupul se desfășura de matcă și pornea să-și facă o așezare nouă. Dupăcum am spus în alt loc, întemeierea unei așezări nu se făcea la întâmplare, ci se ținea seama de toate cerințele prezentului și viitorului. Se trimeteau iscoade ca să găsească locuri potrivite pentru așezare și numai după aceea pornea grosul poporului în frunte cu șefii lor, cu copii, cu femei, cu vite, cu toată averea. Din numele satelor vechi cari există până astăzi, ne putem da seama, cari erau rosturile așezărilor. La trecători de ape s'au înființat sate cu numele de Vad, de cari găsim atâtea în tot cuprinsul pământului românesc, cu rosturi de apărare; în apropiere de păduri găsim Pădureni, Lazuri, Cărbunari, Preluca; în apropiere de exploatarea minieră și ape minerale găsim Sărătura, Toplița, Valea Vinului, Pucioasa, Slatina. Nu puține sunt însă satele cari, poartă numele unui întemeietor harnic, care a știut să dea dela început așezării și locuitorilor ei toate condițiile de viață în așa măsură încât numele lui stăruie și se păstrează după sute de ani dela întemeiere.

Condițiile cari trebuiau îndeplinite erau următoarele: Să se găsească în apropiere apă, lemn, piatră, pășune pentru vite și pământ bun pentru cultivat. Dacă unele din acestea lipseau, grija căpeteniilor era să le poată aduce din alte locuri apropiate pe drum drept, pe unde sătenii să-și poată transporta ușor nu numai cele de trebuință, dar și poată valoriza în alte părți și produsele lor din cari aveau de prisos. Și pentru că vremurile erau cu prmejdie s'au gândit și la apărare în locuri știute alese de cu bună vreme ori la refugiu în codrii și munții apropiați. Biserica din deal, pe lângă nevoile sufletești mai servea și ea ca loc de observație pentru apropierea primejdiei și de apărare, când vrăjmașii nu erau prea numeroși și prea strașnici.

Dupăcum vedeți întemeietorii satelor noastre s'au gândit la toate și au lăsat urmașilor moștenire bogată și obligația de a le păstra și spori.

Datoria celor încadrați în școala țărănească este să tacă un pelerinaj pe culmea cea mai înaltă din apropierea satului și de acolo să-și îndrepte, cu recunoștință și evlavie, gândurile spre faptele întemeietorilor, să cerceteze până unde au ajuns ei în realizările lor, ce mijloace le-au stat la îndemână, ce au mai adus cei veniți după ei și ce a mai rămas de împlinit pentru cei de astăzi! Stând de vorbă cu strămoșii vești simțiți îndemnul și muștrarea lor. Îndemnul de a purcede pe căile cele bune bătătorite de ei și muștrare pentru rătăcirile dela aceste căi ca și pentru trândăvia și nepăsarea de cari ați da dovada neînfrângând veșnic trează mintea și puterea voastră spre fapte, cari să ducă înainte și tot mai sus moștenirea strămoșească, comorile sufletești ale neamului și bogățiile neîntrecute ale pământului românesc.

Dr. V. ILEA

Vitejia românească

De când a început noul războiu, în care e înclăștră și țara noastră pentru apărarea moșiei străbune întregi și a drepturilor sfinte ale neamului, cetim în gazete și auzim povestindu-se de cei întorși depe câmpurile de luptă, nenumărate fapte de vitejie săvârșite de ofițerii și soldații români.

Faptele acestea de bravură, până la jertfa vieții, vor fi adunate la sfârșitul războiului într'o carte de aur, să rămână mărturie, mândrie și pildă de vitejia românească urmașilor noștri, și o dovadă pentru străinii cari ne hulesc neamul.

Ar fi de dorit ca în fiecare sat un știutor bun de carte, — poate chiar preotul ori învățătorul, să adune date sigure despre faptele de vitejie făcute de ostașii din acel sat, și să le însemneze pe răboj, pentru a putea intra odată în cartea de aur despre

care aminteam mai sus. Ni le-ar putea trimite și să le punem în „Foate“, pentruca să fie cunoscute cât mai multă lume.

Mulle popoare străine și îndepărtate au foarte mirate de vitejia armatei române, ele ne gându-ne trecutul mai îndepărtat. Dacă l-ar fi cunoscut nu s'ar fi mirat atâta, pentruca ostașii din neamul nostru au fost de mult recunoscuți pentru bravura și curajul în ce armată ar fi luptat. Un căpitan nu mai puțin decât Napoleon spunea că cu câteva unități ca ale grănicerilor dela Năsăud ar bate toată Europa în războiul din 1914—1918 comunicatele din Câmpulung erau pline de vitejiile regimului românesc. Dar e bine că cel puțin acum ne cunoaște lumea întregă ce popor suntem.

Cine s'a încadrat și se încadrează în Astra

„Astra“ lui Șaguna și Suluțiu, născută în vâltoarea vremurilor grele pentru a fi lumină călăuzitoare românilor de sub nedreapta și greua stăpânire străină din Ardealul românesc, a trăit și a devenit una dintre cele mai vechi societăți de luptă și cultură, pentruca la baza ei a fost pus elementul moral: ridicarea, întărirea și dezvoltarea poporului român din Ardeal. „Astra“ n'a avut la baza ei niciodată elementul „ban“, ci elementul „suflet“ și acolo unde este suflet este totul, este însuși Dumnezeu.

„Astra“ n'a trăit prin bani, ci prin mintea și sufletul unor oameni cu multă dragoste pentru Dumnezeu, limba românească, portul românesc și obiceiurile strămoșilor noștri. La plugul „Astrei“, s'au înhamat numai cei, cari se uită des pe sine, cei cari, și-au închinat și-și închină munca lor fără preget, pentru binele poporului, fără a aștepta laude, bani sau mărire. Cine s'a încadrat în „Astra“, a vărsat înainte multe lacrimi de amărăciune pentru starea rea politică și culturală a bunului nostru popor, a avut mereu idealul desrobirii sufletești a nației românești în special din Ardeal. Cine s'a integrat în „Astra“ e gata de orice jertfă pentru

popor, apărând flamura sfântă a adevărului, și a dreptății pentru neamul său. Propagandiștii „Astrei“, din drumeție lor mare pentru popor, sunt veșnic pe drumul veșnic mulțumiți în suflet, că contribuie cu toate forțele la ridicarea nației și a țării.

Trebuie să spunem, că astfel de oameni sunt și nici nu sunt prea mulți. Lumea aglărgă — ales azi — după bani, nu după ideal. Regretatul Nicolae Iorga, gândindu-se la acestea, le-a aruncat un pui de discurs când, a spus „Nu cu cete de furibunzi se temelază lucruri mari, ci lucrurile mari se întemeiează prin oameni a căror atitudine seamănă cu a unor vârași credincioși în biserică. Pușinii oameni și pușinii români, cari, au dat suflet și multă viață „Astrei“, prin ea viața culturală și națională a națiunii românești, aceștea trăiesc în crezul mântuitor că: un popor se ridică, se menține și biruiește numai prin cultivarea și continuarea tuturor forțelor naționale și printr'o solidaritate nebiruită a tuturor în jurul aceluiași steag — al „Astrei“ — (ținut și apărat, cu minți libere și mâini sănătoase.

Nicolae Baltes, în

De pe la noi

„Astra“ în Țara Moșilor

În dorința de a înfățișa cât mai cu folos țelurile participării noastre în actualul războiu, conducătorii Despărțământului Zlatna, de sub președenția Păr. Gh. Popescu, au coborât duminicile și sărbătorile trecute în mijlocul poporului din acea regiune. Au fost cercetate, printre altele comunele: Valea Dorului, Valea Mică, unde au conferențiat d-nii: Trâmpoete, Marcu Traian, Breazu Ion, Pienaru Vasile, învățători.

În comuna Zlatna, unde s'a desfășurat o prea frumoasă manifestație românească, au vorbit mulțimei d. inginer Virgil Oghină, consilier tehnic și Păr. Gh. Popescu, iar la sfârșit echipa de călușari de sub conducerea inimosului muncitor Tif Nicolae, a vrăjil pe cei de față cu jocurile sprintene ale regiunii.

Pentru reușita manifestărilor „Astrei“, din această parte a Ardealului și-au mai dat deasemenea contribuția intelectualii Ion Șerdean, Păr. Ion Vloanța, Radu Zaharie și alții.

Teatrul sătesc pe Valea Jiului

Teatrul sătesc „Gheorghe Dima“ din Deva, de sub președenția d-lui Col. Dumitrescu prefectul județului, a dat două reușite producțiuni în centrele miniere Lupeni și Petroșani, de pe Valea Jiului, sub conducerea d-lui Const. Săfirescu, prof. Ion Mihu și prop. Ion Ignaton.

În fața mulțimei de intelectuali și lucrători minieri, teatrul din Deva a jucat, cu mult suflet și vraje, opera (piesă de teatru împreună cu muzică și cor)

„La Șezătoare“ de Tiberiu Brediceanu. Ascultătorii admirați plăcuta voce a d-șoarei Gabriela Simulescu a d-lui C. Buga, cari s'au luat la întrecere cu talentul „născut iar nu făcut“. D. Prof. Ignaton dela li „Decebal“ din Deva s'a dovedit un iscusit conducător de cor. Organizatorii exprimă și pe această cale mulțumiri orchestrei Soc. „Petroșani“, care a dat un spectacol bogat farmec piesei teatrale.

La Deva se pregătește, în prezent înființarea conservatorului popular de muzică, în care se vor pregăti viitor elementele de însușiri muzicale.

Toată lauda hunedorenților, cari știu să se mearse așa de frumos!

Apateu — Arad

Cu multă bunăvoință, uzinele: „U.D.R.“ și „Titan“, Nădrag, Călan“, dau dovadă de sacrificii pentru cultura, patriotică și națională. Prin această bunăvoință fondul Casei Naționale a fost augmentat cu Lei 14.000 astfel: 10.000 din partea „U.D.R.“, Brediceanu; 1000 lei din partea Mitropoliei Sibiu și 3000 lei din partea întreprinderilor Titan, Nădrag, Călan. — Rugăm pe Dumnezeu să le răsplătească această frumoasă dară.

Ziua Eroilor la Ocna-Sibiului

În comuna noastră cinstirea eroilor s'a făcut într'un cadru solemn în fața monumentului care simbolizează jertfa sfântă din răsărit, participând întreaga populație în frunte cu toate autoritățile locale.

Serviciul religios a fost oficiat de un sobor preoți compus din: Pr. T. Roșca, M. Mihăilescu, Popa și A. Borșean. Despre importanța zilei și deservirul eroilor noștri a vorbit Pr. M. Mihăilescu.

Cuvânt de închinare, eroilor, a adus și D. Georgescu judecător.

Elevii școlii primare de Stat au executat frumos program sub conducerea D-nei E. Miculeanu

Poșta redacției

D. Gratiu Mărcuș, Cetatea Albă: Promptitudinea cu care a răspuns invitației noastre, ne întărește convingerea că din tot sufletul, să ne ajutați în lupta ce o deschidem pentru formarea clasei noastre de mijloc. Articolul este scris în vederea noastră și îi vom da atențiunea cuvenită.

Continuați cu astfel de probleme, atât de mult apreciate până acum. Fiți bine veniți printre prețioșii noștri colaboratori.

C. S. Ion Handa, preot, Oarda de jos: Articolul trimis a sosit după închiderea numărului, pentru care a fost lucrat. Cu mici schimbări, se va publica ocazional.

D. Dr. I. S., București: Am primit întregul material trimis, pentru care vă mulțumim.

Onor. Ministerul Agriculturii, I. C. P. R.: Confirmăm primirea buletinelor Nr. 5. Ne-ar fi cu mult mai folositoare cele în domeniul zootehniei, viticulturii, prețurilor, etc. Dacă ne urmăriți îndeaproape nu vă va fi greu să ne stați întru ajutor cu colaborarea și serviciile Dv.

Poșta administrației

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — — — —	„ 200.—
Instituții și Autorități — — — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — — — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — — LEI 5.—

D. Ion Balașiu, Lupeni: Nu ne putem explica unde stă problema, când dela noi foaia se expediază regulat. Dacă nici acest număr nu vă sosește, comunicați-ne pentru a lua măsuri. Am spus să vi se trimită toate numerile apărute până în prezent.

D. Achim Cazac, Bogata Olteană: În urma controlului efectuat, constatăm că dela noi foaia vi s'a expedit regulat.

D. Simion Curta, Chirpăr: Începând cu Nr. 8, sunteți considerat abonant. Confirmăm primirea abonamentului pe 1 an, în suma de 200 lei.

D. Ion Bălan, Hiliș. Trimițându-vă un număr de probă, vă exprimăm nădejdea că veți trece și Dv. în rândurile abonaților.

D. Gh. St. Gheorghe, Bristricioava. Începând cu Nr. 8 vă considerăm printre abonații noștri.

Poșta abonamentelor

Au mai achitat abonamentul la foaie următorii:

Zdărcu Ioan Slimnic No. 588, 200 lei, Ștefan Morariu Sibiu str. Oct. Goga No. 23, 400 lei, Dr. I. Bușilă Dr. Clinicilor Sibiu 400 lei, Hăus Dumitru Sadu No. 402, 400 lei, Desp. „Astra“ Dumbrăveni 800 lei, Andrei Bărbădeanu cond. sec. Zlatna—Alba 400 lei, Bucerzan Iuliu 400 lei, Societatea „Petroșani“ 2000 lei, Dr. Căciun Alexandru Teiuș — Alba 400 lei, Nicoară Ilie Kusmeriu — Alba 200 lei, Perța Roman Bălan — Alba 200 lei, Ioan Crăciun (Ioniță) Henig — Alba 200 lei, Rameșan Dumitru Seliște — Arad 200 lei, Reuniunea Oierilor Tîrlești — Mehedinți 200 lei, Alexandru Nichifor Toderița 400 lei, Presăcan Miron, Mândra No. 65, 400 lei, Bighea Gavrilă Cristian No. 84, 200 lei, Preot Oprea Ioan Bachnea 400 lei, Bursan Iosif Arpașul de sus 400 lei, Dr. Bianu Eugen București 400 lei, Covoran Dumitru Fabr. Expl. Făgăraș 400 lei, Dragoș Vasile Cristian No. 8, 200 lei, Sârb Ioan Sebeș — Alba 200 lei, Cercul Cultural „Astra“ Mirlău 800 lei, Preșmărean Fl. Constantin Codlea 400 lei, Percea Dumitru Ciclova—Română 400 lei, Vasiloiu Ignat Băuțariul de sus 100 lei, Târșiu Gheorghe Balutu—Arad 70 lei, Șerb Constantin Poiana No. 370, 400 lei, Pătrășan Vasile inv. pens. Topârcea 400 lei, Despărț. „Astra“ Apateu donație 200 lei, Frâncu Constantin Porumbacul de sus 200 lei.

Tot ce-i nou și interesant

O pădure transformată în stană de piatră a fost descoperită în regiunea localității Drontheim din Norvegia. Pe o vale din aceea regiune au fost descoperite slânci de granit (piatră) în forma arborilor. Această pădure este acoperită de ghețari a căror grosime este de 10 metri. Masa de ghețari este acoperită de cenușe, care s'a așezat, dela izbucnirea unui vulcan cu câteva secole în urmă. — Mare ești Doamne, și minunate sunt lucrurile Tale.

Câte confesiuni religioase sunt în Germania. De curând s'a publicat o statistică (socoteală) în legătură cu situația confesiunilor din Germania, în afară de regiunile Memel și Danzig, cari au fost deslipite mai târziu. După această proaspătă socoteală situația confesiunilor în Germania s'ar prezenta astfel: Din populația totală de 79.375.281 locuitori — 42.636.218 sunt evanghelici; 31.943.932 catolici; 2.745.893 cari cred în Dumnezeu, dar nu aparțin bisericii, iar 1.208.005, fără credință.

Rezervele de aur ale Americii. Se spune că Statele Unite ale Americii se bizuie azi pe 64 miliarde, adică mai mult de jumătate din rezervele de aur ale întregii lumi. Întreaga cantitatea de aur a lumii era la sfârșitul anului trecut de 31'3 milioane kgr., ceiace înseamnă că mai bine de jumătate, adică 17 milioane kgr. aparține americanilor.

Cel mai bătrân vapor de război s'a constatat a fi al statului portughez. Se spune că acest vapor a fost construit în anul 1843. De atunci vasul a avut să-și arate de multe ori vrednicia. Ultima mare călătorie a făcut-o la 18 Maiu Maiu 1861. Din 1865 acest bătrân vas a făcut parte din flota care era însărcinată cu paza bunurilor coloniale ale Portugaliei. Ziarele din Lisabona (capitala Portugaliei) au adus vestea că veteranul vas va fi demontat (desfăcut în bucăți). Pe semne va fi așezat în vreun muzeu, ca de altfel toate lucrurile prețioase ce nu mai pot fi de folos scopului pentru care au fost construite.

Descoperiri și născociri

Ochelarii: Pela anul 60 după Hristos, Romanii inventează ochelarii, cu ajutorul cărora Nerone, împăratul de pe atunci, privea cum ardea cetatea Romei.

Orologiu cu mașinărie, a fost inventat mai întâi, pela anul 990 d. Hristos, de către un anume călugărul Gerbert. Arabii, însă, pela 1100, desăvârșesc această născocire și se crede că ei sunt adevărații născocitori ai orologiului. La 1500, Peter Henlein, lucrează la Nürnberg (Germania), cel dintâi ceas de buzunar, iar la 1542, în Italia se inventează ceasul cu sonerie.

Acul magnetic, (busola) este adusă din China, pela anul 1320, de către venețianul Marco Polo.

Tiparul, este inventat la 1440 de Gutenberg. Prin această descoperire s'a adus un mare serviciu scrisului.

Cea dintâiu vioară, (ceteră, diplă, violină, etc.) s'a descoperit în timpul evului mediu, adică pela 1440.

Archimede renumitul născocitor este părintele macaralei (ciga), scripetele, al șurubului, roșilor dinlate și al smârcului (o mașină în formă de spirală) cu ajutorul căreia se pompează apa din fântâni. Toate acestea au fost născocite prin anul 240 înainte de Hristos. Archimede, pe lângă altele, mai inventează și oglinzile arzătoare, cu ajutorul cărora s'a dat foc corăbiilor Siracuzei.

Alte ziare despre „Foaia Poporului“

Continuăm să publicăm în ordinea în care au apărut alte spicuri din ziare privitoare la reapariția „Foi Poporului“:

„Neamul nostru“, (București)

O continuare a „Neamului Românesc“, foaie întemeiată ne marele nostru istoric și savant Nicolae Iorga, scrie în numărul său din 27 Maiu a. c., următoarele: „Astra“, odată cu Învierea Domnului din acest an, a pus în bătaie un nou tun: „Foaia Poporului“, cea mai veche foaie populară înființată în 1892, cu un trecut strălucit, scrisă anume pentru lumea românească a satelor, fără patimă de linguire și de laudă deșartă, de propagandă rău înțeleasă sau de laudarea oamenilor zilei.

Luminarea maselor neamului nostru prin organe de felul „Foi Poporului“ din Sibiu, cu experiența în delungată la activul ei, cu convingerea curată și dârzenia nebiruită a oamenilor din jurul ei, cu felurile clare ale încercatei „Astre“, are toți sorții de izbândă și întreaga mândrie a fiecărui bun român, dornic de a o sprijini în marea ei acțiune.

Apare la Sibiu, dar este scrisă pentru toată suflarea românească, pentru toate inimile, ce simt și cugetă românește.

Suntem siguri că toate energiile românești și mai ales preoții și învățătorii din tot cuprinsul țării vor ajuta-o să pătrundă în toate casele celor înstăriți și în toate colibecele celor cari așteaptă un cuvânt de căldă înțelegere și legitimă încredere.

Dela această gazetă, copil al „Neamului Românesc“, al cărui întemeietor a fost cel mai neînfricat luptător pentru lumină și cel mai duios iubitor al „roboșilor“ acestui pământ, îi dorim „Foi Poporului“ deplină izbândă, pe drumul vechi, bătut de înaintași.

Ion Berciu

Vindem și cumpărăm

Case cu chirie — Case familiare — Vile
Parcele de clădit — Grădini — Moșii
Agricole mari și mici și alte relații

AGENTURA ALBERT NUTZ, SIBIU

Strada, Avram Iancu No. 6 — Telefon 596

Atențiune!

Atențiune!

Priceputul restaurator IOAN GABOR

reintors de pe front și a reluat activitatea. Servește onorata clientelă cu tot felul de aperitive, precum mâncări calde și reci

Vinuri speciale — Bere „THOMAS“

ONDULAȚII PERMANENTE

Fără electricitate (chimic - sistem nou) Vopșitul părului, ect. execută cu garanție.

Coaforul „IDEAL“

SIBIU, Strada Tribunei No. 5

CUMPĂR

Mașini de scris

ori cât de uzate ar fi.

SIBIU, Strada Regina Maria No. 8

Telefon No 127.

FIRMA JACOBI & HERBERTH

MAGAZIN CU STOFE

Sibiu, Piața mică Nr. 12

S'a mutat în aceeași clădire, fostul local al Berăriei Hermes

unde va servi Onorata clientelă cu aceeași conștiinciozitate

La Clinica Stomatologică Cluj-Sibiu este vacant postul de

Șef maestru tehnician dentar

Doritorii de a ocupa acest post vor prezenta la Direcțiunea Clinicilor - Biroul Personalului, de unde pot lua și informațiuni mai detaliate, până la data de 1 Iunie a. c. următoarele acte: 1. Carte de meșter tehnician dentar; 2. Certificat de origină etnică română; 3. Certificat dela cazierul judiciar; 3. Certificat medical; 5. Certificat de naționalitate; 6. Extras de naștere; 7. Extras de căsătorie.

INFORMAȚIUNI = ULTIMELE ȘTIRI =

† **MARIA LAZAR**, născută în comuna Tăuși din județul Cluj, fiică de preot și soția marelui român Ion P. Lazar, întemeietorul de tipografii și ziare la Sălaj, în Țara Silvaniei, s'a stins din viață zilele trecute la Ocna Sibiului, unde s'a refugiat dela Cluj, împreună cu una din cele 3 fice ale sale, înv. Lucia Lazar. Departe de Măgura Sălajului, unde își doarme somnul de veci soțul ei decedat la 1916, buna româncă Maria Lazar, sub povara anilor de refugiu, trece la cele veșnice și este înmormântată la Ocna Sibiului. Dumnezeu s'o odihnească în corturile drepților!

† **MIRCEA CRĂCIUNAȘ**, student anul III la Facultatea de Drept din Sibiu, decorat cu „Serviciul Credincios“ (fiul d-lui Ing. Silviu Crăciunaș, inspector industrial) a încetat din viață în etate de 21 ani, Sâmbătă 5 Iunie a. c. — În mormântarea s'a făcut Marți 8 Iunie a. c. în cimitirul Central din Sibiu.

Argentina arde grâul

Gvernul Argentinian, a anunțat zilele trecute că pune în vânzare o cantitate de 100—130.000 tone de grâu pentru ardere. În legătură cu această știre se află că în săptămânile trecute Societatea de electricitate din Buenos Aires, a ars importante cantități de grâu, pentru a produce electricitate.

Inchiderea anului școlar

Mult așteptata vacanță de vară, pentru tineretul nostru școlar, își deschide porțile, odată cu închiderea anului școlar.

În toate orașele țării s'au desfășurat în această săptămână, serbări închinare rodului unui an de muncă la învățătură. Elevilor silitori li s'au împărțit premii în cărți și alte daruri.

Cu toate greutățile provocate de războiu, anul școlar 1942/43, s'a încheiat cu rezultate îmbucurătoare, ceiace dovedește râvna românului spre luminarea minții.

Moartea unui preot — gazetar

În satul său de naștere Poiana Sibiului (unde a fost dus cu câteva zile înainte) a încetat din viață, în ziua de Mercuri 1 Iunie a. c., Păr. *Nicolae Vonica*, redactor al gazetelor bisericesti „Lumina Satelor“ și „Oastea Domnului“, care apar la Sibiu.

După 5 ani de preoție și alții ani de neîntrerupt scris la foile misionare ale Bisericii Ortodoxe, Păr. *Nicolae Vonica* a părăsit această lume a suferinței, lăsând în urma sa un simțit gol. Dumnezeu să-l odihnească cu drepții!

Val de căldură în Spania

La începutul acestei săptămâni s'a abătut asupra Spaniei un puternic val de căldură, care a atins pe unele locuri 41 grade la umbră.

Se spune că un asemenea val de căldură n'a mai cunoscut Spania de mulți ani. Numeroși lucrători cari lucrau în parcuri, s'au îmbolnăvit din pricina căldurii, și a trebuit să fie internați în spital pentru a li se da ajutoare.

Șeful Statului francez bolnav

La începutul săptămânii trecute Mareșalul Petain, Șeful Statului francez, a părăsit țara, pentru a-și căuta sănătatea, care i-a fost sdruncinată în ultimul an.

Șeful Statului francez s'ar afla la băi în localitatea Amegue, de unde se interesează, din când în când, de modul cum merg treburile țării.

Furtună năprasnică în India

În urma unei puternice furtuni care s'a deslănțuit în cursul săptămânii trecut, au fost ucise în India peste 500 persoane și au fost dărâmate peste 35.000 locuințe.

Furtuna a făcut ravagii mai mari în regiunea fluviului Gange.

Foamea băntuie în India

Se află dela Delhi (India) că în acea țară foamea începe să-și arate în mod simțitor, urmările sale printre populație. Se resimte o mare criză de alimente, din care pricină, conducătorii țării fac mari sforțări pentru a putea face față acestui neajuns.

Mișcare revoluționară în Argentina

Statul Argentina din America de Sud și-a păstrat până zilele trecute, liniștea sa de neamestec în conflictul dintre puterile Anglo-americane și cele ale Axei.

În urma constrângerilor la care a fost supusă, din partea anglo-americanilor, Argentina a ieșit din fagasul ei de până aci, dând naștere la o mișcare revoluționară, care s'a sfârșit cu preluarea puterii de către un consiliu militar în frunte cu generalul Ramirez.

Mersul războiului

Afară de bombardamentele din aeroplane dintre Englezi de-o parte și Germani și Italiani de altă parte, în decursul săptămânii trecute nu au fost lupte mai de seamă decât la capul de pod dela Cubanul de Jos. Acolo sovieticii (bolșevicii) au atacat din nou, cu forțe puternice, pozițiile trupelor germane și române. Și de astădată atacurile lor s'au prăbușit sângerose în fața rezistenței eroice a trupelor noastre. Acest atac a fost al treilea în decursul ultimei luni. Trupele băgate în luptă și tocite până acum de împotrivirea germană și română se socotesc la 25 de divizii de infanterie și 10—12 brigăzi de tancuri, pe când totalul trupelor noastre și a celor germane la un loc nu întrec jumătatea celor bolșevici, cu toate că au de apărut un front de 120 Km. și cu toate că cel ce atacă are puțină să pună, în punctul în care atacă, foarte multe forțe pe când cel care se apără nu poate face acest lucru, el trebuind să fie cu grije și să aibă trupe peste tot. Din această cauză, peste tot unde bolșevicii au atacat, ai noștri au fost siliți să lupte unul contra cinci cel puțin.

I. F.

Papa și dreptul la libertate

A făcut mare impresie în lumea întreagă o cuvântare a Papei Pius XII în care îndeamnă din nou, în numele creștinătății și omenirii, pe marile țări în

luptă, să nu mai bombardeze din avioane pașnică a orașelor și satelor, căci aceasta e o grea dela toate legile războiului.

În această cuvântare a arătat soarta tristă lor și popoarelor mici, cari fără voia lor, sunt de cele mari să ajungă teatru de războiu și să pe teritoriul lor toate grozăviile. Papa stăruie asupra dreptului la libertatea și la neatarnare a popoarelor și țărilor mici.

Indemnului lui creștinesc nu va fi însă nici acum, cum n'au fost ascultate nici cele dinainte. Pentru că ura și patima între marile țări mereu.

Elena și Inginer Silviu Crăciunaș cu fiul lor Mihai copleșiți de nesfârșită durere, anunță pierderea adoratului lor fiu și frate

MIRCEA (Cici)

în etate de 21 ani, student anul III Drept, decorat cu Serviciul credincios. În mormântarea a avut loc Marți 8 Iunie, ora 15 dela Capela Cimitirului Central. Sibiu 6 Iunie 1943.

Incunoștințare!

Subsemnata aduc la cunoștința Onor. public din Sibiu, că începând cu 1 Iunie a. c. am preluat din nou conducerea

Cinematografului „APOLLO“

Cu deosebită simă: **A N A I. P E T R**

Cinema „APOLLO“ Programul de azi!

Prezintă în premieră extraordinară film de o măreție ne mai văzută

MARCO DISCONTI

un pasionant roman de dragoste în cadrul epical al sfâșietoarelor lupte milaneze, cu marii artiști italieni

Carlo Ninchi și Mariella Lotti

Jurnal nou | Reprezentațiile încep: în zilele de lucru 4—6—8 | Duminica 5—5—7—9

Duminică la ora 11 matineu: **PENTRU UN SĂRUT**

Nou deschis Bonbonerie și prăvălie articole alimentare

„DE-MI“

Proprietar: **Iancu Mujaț Sibiu**, Str. Paupului Nr.

Servește în permanență cele mai superioare mărfuri cu prețuri convenabile.

Sprrijiniți comerțul românesc!

Atelierul de tapiserie fină și decorații

A. BUȚIU SIBIU

Execută cu specialitate ori ce lucrări de branșe.

Prompt și conștiincios

Sprrijiniți meseriași români!

A SOSIT

din Italia și Germania un transport de sandalete cu plută pentru dame, modele foarte elegante

cu prețul de **Lei 1815 și 2288**

la Magazinul de încălțăminte

„CISMA ROȘIE“

FRANZ GEISBERGER

Sibiu, Strada Regina Maria Nr. 11

SPECTACOL

APOLLO

Prezintă în premieră extraordinară film MARCO CONTI. Un pasionant roman de dragoste, cu artiști italieni: Carlo Ninchi, Mariella Lotti. — Jurnal nou. Duminică la ora 11 matineu: **PENTRU UN SĂRUT**

CORSO

Prezintă în premieră rele film muzical germane „PARADA NOTELOR“ de Ilse Werner Victor de V. Jurnal nou!

CITIȚII și ABONAȚII „FOAIA POPORULUI“